

ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО
„БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП”

ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ЕКСПЕРТНА КОМИСИЯ

М Е Т О Д И К А
ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗМЕРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ
ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ НАНЕСЕНИ НЕИМУЩЕСТВЕНИ ВРЕДИ ПО
ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЗАСТРАХОВКА „ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ” НА
АВТОМОБИЛИСТИТЕ

Целта на Методиката е да определи критерии, които да улеснят Застрахователната експертна комисия (ЗЕК / Комисията) при определянето на справедливо обезщетение за неимуществени вреди. Съобразно спецификата на конкретния случай могат да се приложат един, няколко или всички критерии, изложени по-долу. Без да се претендира за изчерпателност на критериите, целта е по-скоро да се подпомогне Комисията да навлезе в индивидуалните особености на случая, отколкото да формализира процеса на определяне на обезщетения, поставяйки случаите под общ знаменател. Някои от критериите са взаимствани от тези, които българските съдилища намират за справедливо да прилагат при определяне на обезщетенията по съдебен ред.

I. Критерии за определяне размера на обезщетенията за неимуществени вреди при лека, средна и тежка телесна повреда или смърт

При определяне степените на увреждане Комисията се ръководи от легалните дефиниции, визирани в чл.чл. 128, 129 и 130 от Наказателния кодекс.

Телесната повреда е **тежка**, ако е причинено: продължително разстройство на съзнанието; постоянна слепота с едното или с двете очи; постоянна глухота; загуба на речта; детеродна неспособност; обезобразяване, което причинява завинаги разстройство на речта или на сетивен орган; загуба на единия бъбрек, слезката или на крило на белия дроб; загуба или осакатяване на крак или ръка; постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота (Характеристика на уврежданията, съгласно Приложение № 1 към Методиката).

Телесната повреда е **средна**, ако е причинено: трайно отслабване на зрението или слуха; трайно затрудняване на речта, на движението на крайниците, снагата или врата, на функциите на половите органи без причиняване на детеродна неспособност; счупване на челюст или избиване на зъби, без които се затруднява дъвченето или говоренето; обезобразяване на лицето или на други части от тялото; постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота, или разстройство на здравето, временно опасно за живота; наранявания, които проникват в черепната, гръдната и коремната кухина. (Характеристика на уврежданията, съгласно Приложение № 1 към Методиката).

Телесната повреда е **лека**, извън случаите на уврежданията, съставляващи тежка и средна телесна повреда. (Характеристика на уврежданията, съгласно Приложение № 1 към Методиката).

1. Критерии за определяне размера на обезщетението, свързани с естеството на телесната повреда (лека, средна и/или тежка):

1.1. При определяне размера на обезщетението се вземат предвид следните медицински критерии:

1. *Брой и вид* на телесните повреди. При определяне на обезщетения в случаи на съчетана травма (напр. 1 тежка + 3 средни телесни повреди), се прилага диапозана за всеки един от видовете травми.
2. Има ли *остатъчни деформации; белези; загрозявания* и др. от травмата;
3. Има ли *загуба на орган; на крайници; на някое от сетивата* (слух, зрение)
4. Възможно ли е *пълно възстановяване* от травмата; след какъв период от време; дали към момента на подаване на претенцията лицето е напълно възстановено;
5. Какъв е *периодът на търпяните физически болки и страдания* (по лекарско мнение) и с какъв интензитет са били болките;
6. Какво *лечение* е било предприето от пострадалия за възстановяване на предишното му състояние; Какъв е броят на претърпените операции; колко от тях под пълна упойка; какъв е бил резултата от извършването им;
7. Възможно ли е в бъдеще да настъпи *влошаване на състоянието* на пострадалия (ексцес) - по лекарска преценка; в бъдеще ще бъдат ли необходими нови операции във връзка с тази травма (напр. за изваждане на пирони и пр.) - по лекарска преценка;
8. *Възраст* - оказала ли е възрастта някакво значение при получаване на телесните увреждания, както и за продължителността на възстановителния процес – по преценка на лекаря.

Критериите по т.т. от 1 до 8, или този, който е налице (установен), ще се отразява в Протокола на ЗЕК след заключение на лекаря – член на комисията.

1.2. Външни критерии при определяне размера на обезщетението

При определяне на застрахователното обезщетение ще се преценяват и редица обективни критерии, несвързани с конкретното събитие. Такива критерии обикновено са:

1. *Съдебна практика*: Следва да се обсъди актуалната, действаща към момента практика на съдилищата при определяне размера на обезщетението за този вид телесни повреди;

2. *Застрахователните практики:* Може да се обсъди както собствената на Дружеството практика, така и практиките на други застрахователни компании при определяне размера на обезщетението за този вид телесни повреди;
3. *Година на настъпване на събитието;*

1.3. Критерии, свързани с възможността за намаляване на формирания размер на обезщетението:

1. *Съпричиняване* на вредоносния резултат от пострадалия (напр. без предпазен колан; без каска; пострадалият е бил под въздействие на алкохол или други упойващи вещества; неспособен водач; с превишена скорост; пресичане на непредвидено за целта място и др.)
2. *Наличие на предходно заболяване или състояние, за което застрахованият (причинителя на вредата) не отговаря:* това биха могли да бъдат редица възрастни или дегенеративни заболявания (коксартроза, остеопороза и др., които да са допринесли състоянието да е по-тежко, отколкото би било при здрав човек (напр. при характерен механизъм на ПТП би настъпила средна тел. повреда за пострадалия, но поради напреднала възраст настъпва тежка телесна повреда) – по лекарска преценка.

1.4. Други критерии:

1. В случай, че е налице НОХД с предявен и уважен граждански иск;
2. При по-тежки случаи, особено свързани с трайна инвалидизация, следва да се прецени каква е личната реакция на пострадалия, каква е субективната му оценка спрямо претърпяната загуба (тежко психическо разстройство, депресия и др.).

Забележка: Винаги следва да се има предвид, че неимуществените вреди биват два вида - физически болки и страдания, като резултат от увреждането и душевни страдания на психиката. Докато първите могат донякъде да бъдат преценени за всички пострадали, то вторите са абсолютно индивидуални с оглед личността на пострадалия.

3. Има ли и други пострадали от това събитие лица. Обсъжда се възможността да постъпят и други претенции по тази полица, в случаите с повече от един пострадал.

1.5. Имуществени вреди:

Обсъждат се отделно. Тези вреди могат да бъдат обезщетявани от ЗЕК само при представяне на разходно-оправдателни документи и въз основа на становище от лекар за относимостта на тези разходи към характера и степента на увреждането.

2. Критерии за определяне размера на обезщетенията за неимуществени вреди при смърт

2.1. Критерии, свързани с личността на загиналия при ПТП. Лични качества.

1. *Възраст*;
2. *Семейно положение* – омъжена/женен или са живели на семейни начала; ненавършили пълнолетие деца или издържани от починалия пълнолетни;
3. *Трудова заетост* (работещ, безработен, студент, пенсионер);

2.2. Критерии, свързани с наследниците:

1. *Брой на наследниците*;
2. *Родствена връзка с наследодателя*. В какво качество наследника претендира обезщетение (майка, баща, съпруг, дете);
3. *Възраст на наследниците*;
4. В едно *домакинство* ли са живяли загиналият при ПТП и лицето, претендиращо неимуществени вреди;

2.3. Външни критерии при определяне размера на обезщетението:

При определяне на застрахователното обезщетение могат да се прилагат и редица обективни критерии, несвързани с конкретното събитие:

1. *Съдебна практика* - Следва да се обсъжда актуалната, действаща към момента практика на съдилищата при определяне размера на обезщетенията при смъртен случай;
2. *Застрахователните практики* - Може да се обсъжда както собствената на Дружеството практика, така и практиките на други застрахователни компании при определяне размера на обезщетенията при смъртен случай;
3. *Година на настъпване на събитието*;

2.4. Критерии, свързани с възможността за намаляване на определения размер на обезщетението:

Съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия (напр. без предпазен колан; без каска; пострадалият е бил под въздействие на алкохол или други упойващи вещества; неспособен водач; с превишена скорост, пресичане на непредвидено за целта място и др.;

2.5. Други критерии:

1. В случай, че е налице НОХД с предявен и уважен граждански иск;

2. Има ли и *други наследници*, правоимащи да получат застрахователно обезщетение, които към този момент още не са предявили претенциите си;
3. Има ли и *други пострадали* от това събитие лица. Обсъжда се възможността да постъпят и други претенции по тази полица, в случаите с повече от един пострадал.

2.6. Имуществени вреди:

Обсъждат се отделно. Тук следва да се включат разходите за погребение, направени от наследниците, за които са представени разходно-оправдателни документи, или могат да бъдат изчислени по средни пазарни цени.

.....

Настоящата Методика е приета с Протоколно Решение на Управителния съвет на ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ № 9 от 16.06.2010 г. и влиза в сила от 01 юли 2010 г.

Неразделна част към Методиката е Приложение № 1 – Характеристика на уврежданията съобразно вида на телесните повреди.